

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies octavus et nonus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1865 [erschienen] 1866

Caput I De profunda ipsius humilitate, et immenso amore ad Deum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72229](#)

A. BERTHOL.
DO.

ANNOTATA.

a Quam hic vides S. Birgittæ Vitam, typis, ut reor, nondum editam haec enim a Bertholdo, monasterii Paradisi prope Florentiam in Tuscia Ordinis S. Salvatoris confessore, conscriptam, transcribi nobis curavimus ex exemplari monasterii S. Altonis in Bavaria: hoc porro non serius anno 1452 descriptum verosimiliter fuit ex altero antiquiore exemplari in monasterio ejusdem Ordinis, S. Marize ad aquas frigidas nuncupato, et olim in Belgio nostro prope Sylvam ducis situ: unde colligi potest, illius auctorem Bertholdum ab aetate S. Birgittæ, anno 73 seculi xiv defunctæ non admodum fuisse remotum. Adi Comment. præv. num. 22 et binis seqq.

b Videtur desiderari hic relativum Quam, aut hujusmodi quidpiam.

c Seu in Bulla canonizationis S. Birgittæ, data anno 1391, die 7 Octobris, quam integrum a pag. 468 Comment. prævio insertam habes.

d Libros 1 et 3 in capita xi, secundum in 6: nos 1 in 5, secundum in 3, tertium in 4 divisimus.

B e Præter Processum canonizationis, in principio Prologi laudatum, Bullam canonizationis, et antiquam S. Birgittæ Legendarum consuluit Bertholdus etiam libros Revelationum, et Alphonsum, Giennensem olim episcopum, ut in cursu hujus Vitæ apparebit.

LIBER I

CAPUT I

De profunda ipsius humilitate, et im-
menso amore ad Deum.

S. Birgitta
eo coram
hominibus

D e humilitate itaque hujus egregiae cælestis Regis Sponsæ, quasi de vero et stabilito ejus machinæ spiritualis fundamento, primitus dicendum est, quatenus ordinem, quem ipsa perficiendo servavit, dum charitatis apicem, culmenque virtutum recte per humilitatem attigit, virtutes ipsas nos quoque reseranda teneamus. Ab illa siquidem bona cuncta procedunt; quemadmodum econtra, mala cuncta a superbìa originem habere dicuntur. Scriptum est enim, Omnis peccati initium superbia a. Fuit ergo beata Birgittæ humilitatis precipue, illam gestans interius in mente, et insinuans ore, ac exhibens in operatione. Nam licet nobilissima foret principissa b, utpote de regali stirpe progenita c, tam humilis attamen, tamque vilis erat, quod non erubesceret pauperum lavare pedes, visitare hospitalia, infirmos perquirere, languentia membra conrectare; ulcera ablucere, fovere et ligare. Vestimenta insuper ancillarum suarum, famulorumque et aliarum personarum sepius resarciebat, et, quod mirum valde est, dum aliquando visitaret monasterium S. Laurentii Panisperne d Romæ, tempore, quo panes et eleemosynæ pauperibus erogabantur, inter cæteras pauperculas peregrinas agapen e postulantes se collocabat, magna cum humilitate incognita sedens, et acceptam agapem cum gratiarum actione deosculans f. Redarguta nihilominus juste vel injuste a confessore suo et

spirituali patre g, vel ab alio quoquam domestico confessim flectendo genua veniam postulabat. Quin imo, si quamcumque offensam inferre se quo modo alicui contigisset, aut certe intulisse presumpsisset, genu similiter flexo, cum magna humilitate relaxationem postulabat.

4 Semel, bis, et tertio nonnunquam in die ob nimiam humilitatem confessionem faciebat: et omnibus diebus Dominicis et magnis Sanctorum festis, et Deo misericordia humilitate, et medicina indigenis sanctissimum Christi Corpus, animalium antidotum salutiferum, devotissime recipiebat. Item esti tanto gratiarum munere prædicta esset, quod vix humana credulitas hoc queat admittere; peccatricem tamen vilissimam, nec non ad omnia indignissimam se reputabat. Verum cum præceptum illi a Christo fuisse set, quod sanctæ religionis Regulam, quam sanctissimo ore suo ipse sibi revelando dictavit h, summo faceret Pontifici presentari per eum confirmandum i; mandanti respondit: O dignissime mi Domine Jesu Christe, ego indigna persona inter tuos fideles servidores sum sicut minima formica inter fortis camelos, qui magnas sarcinas portant ad Domini sui commodum et honorem; et quomodo poterit Papa credere, quod tu omnium Deus et dominus cum tali formica talia digneris facere? sed et in secundo divinarum Revelationum libro cap. 18, cum hanc gratiam videndi, audiendi, et sentiendi spiritualiter Sponsus sibi commemorasset, ait: O Domine mi, et fili Virginis! quare dignatus es tam vilem Viduam hospitari, quæ sum pauper in omnibus operibus bonis; et modica in conscientia intellectu et consumpta in omni peccato longanimitate temporis.

5 Item in sexto libro cap. 52. O Rex, inquit, omnis gratiae, et infusor omnis sapientie; omnium que virtutum largitor: cur me, quæ corpus consumpsi in peccatis, recipis ad tale opus tuum? Ego sum, quippe quasi asinus insipiens, et defectuosa in virtutibus. Noli etiam, dulcissime Domine Jesu Christe, propter hoc irasci, quia sic te interrogavi; nihil enim mirandum est de te, quoniam facere potes, quidquid volueris. De me autem totaliter; quoniam in multis te offendit, et parum emendavi. Non solum autem de tantis gratiis, quemadmodum Dominus Alphonsus, olim Giennensis episcopus, tunc autem eremita h nec non Sanctorum Revelationum devotus scriba in Epistola ad reges l astruit, non superbiebat: imo gravius de hac sibi superesse judicium metuebat. Ait enim; Latere quidem ipsa, et thesaurum istum abscondere dinarum Revelationum ob humilitatis custodiā maluisset: sed Christus eam imperio verborum suorum pluries astrinxit ad scribendum et loquendum verba sua divina intrepide summis Pontificibus, imperatoribus, et regibus, et aliis gentibus, ut ex istis divinis verbis, scilicet Libri præsentis et cælestis Libri ad Reges, homines peccatores ad Deum se converterent, boni autem et justi in melius proficerent: ut patet clare in septimo libro cap. 27 et in sexto cap. 5 cum multis similibus, et in isto præsenti Libro cælestis Imperatoris ad reges in multis Capitulis. Haec ille,

6 Tentata est aliquando Sponsa Christi a dia-
bole de inani gloria, suggerebat enim sibi, quod
nobilis esset genero et Deo multum dilecta, que
in oratione sua mentis in excessu suspensa ten-
tanti se sathanæ respondebat: O maledictæ dia-
bole,

A bole, tu propter tuam superbiam cecidisti, ego vero quare superbire debeam; cum non sit melior regiae caro, quam ancillæ, sed totum viile et terra? Quare non humiliabo me, cum non minimam quidem cogitationem bonam a me habere possem, nisi Dominus miserit mihi illam? Tunc Christus apprensens ei dixit: Humilitas est scala, qua ad Deum cor ascendit de terra. Eo tempore, quo Mulier in Alvastro monasterio morabatur, frater Paulus ejusdem monachus quadam vice illi detrahebat dicens, eam non habere sanum cerebrum, sed esse phantasticam. Cumque humillima Dei Famula hujusmodi verba a referentibus audisset, respondit: Benedictus sit frater ille, qui bene me et mea novit vitia: verum enim dicit, sani me non esse capit, quia non utique sane usque modo sensi, cum plus, quam Deum meum, mundum dilexi, nunc autem, et deinceps sic nihil ut Deum diligere cupio, nullique nisi Deo placere peropto, spero me bonum et sanum cerebrum habituram, quo Domino placeam, et mundo disciplinam; sed rogate fratrem illum, ut ore pro

B me.

nihil ad suum,

7 Prædicante quoque magistro Mathia, Lynceopensi canonico *n*, qui Famulae Dei in Svetia confessor extitit, et de virtutibus ejus et gratiis sibi a Deo gratis datis quedam tam imitabilia, quam commendabilia tangentे, sermone finito, humilitatis amica ad eundem accessit, ac dixit: Precor vos, Pater, per nomen Iesu Christi, ut nil de me vestris in sermonibus de cetero inseratis: quid enim ego sum? Non nisi formica in conspectu Dei. Et si aliquis magnus dominus vilem suum cursorum ad amicum mittit, quis laudandus est nisi dominus? Hoc autem ideo dicebat, quod si cœlestibus interim pro communi omnium utilitate imbuoretur sacramentis, non ipsa ex eo, sed solus Deus prædicandus esset et laudandus. Cui ille, Non mireris, inquit, Filia, quia viri etiam et mulieres exemplares efferuntur, ut cœtri ædificantur. Et Sancti, Adhuc, inquit, navis mea in fluctibus est, ideo oratione indigeo. Principium enim rei videmus, sed finis est laudandus.

sed omnia ad Dei laudem referre solita,

C 8 Inter cetera Nolanus comes *o* de Birgitta adjuratus hoc refert, quod, cum aliquando de revelationibus sibi cœlitus factis familiariter cum ea conserret, istiusmodi habens humilitatis exemplum, ut magno cum timore et vercundia qudam referebat: Non reputetis, aiebat, amoris effectus verba divina propter vilitatem meam, quia ego sum uti cursor abjectus, qui, cum præclaris principiis litteras portat magna continentis negotia, in nulla tamen domini sui litteras inficit vel corruptum, nec earum continentia ex eo immutatur: novit ille, qui omnia novit; quique etiam dixit, ut dicerem, quod nihil ex me verbis ipsius addo vel minuo. Item frater Angelus de Hispania presbyter et eremita de Monte Corvo *p*, Quare sic prophetas? eam requisivit: cui dixit: Ego sum quasi cursor Domini sui litteras bajulans, et ideo non meis meritis, sed Dei beneficii est ascrendum, quod hujuscemodi dico vel revelo, cumque vellet ille sibi, prout decebat, reverentiam exhibere, ut vere humiliis reluctando dicebat: Non cursor, sed mittens eum dominus laudandus est. Quocirca suscipe et lauda Deum omnipotentem. Praeterea dominus Alphonsus, de quo supra *q*,

refert de ea, quod si quandoque a quoconque A. BERTHOL-
pro quacunque necessitate devote quærebatur; do.
in hac quasi semper verba prorumpebat: Ego quidem peccatrix et indigna sum pro vobis orare, sed rogate vos Deum, ut det mihi gratiam et ego libenter desuper cogitabo, et Deus fortassis, qui in altis habitat; et humilia respicit in cœlo et in terra, humilitati vestre condescens * obaudiet mea demerita non atten-
dens.

9 Demum cum hujus arumose vita finis appropinquasset, ut hominum plausum, populi concursum humiliiter devitaret, in sancto Laurentio Panisperna de nocte corpusculum suum sepeliri mandavit. Verum, quia fugientem se mundi gloria velut umbra inseguitur, devotione populi, atque frequentia corpus terre commendari prohibente, duobus diebus jacuit in sepulchrum. Neo mirum, si inanem gloriam toto annixi fugavit, cum in Prologo Regulae Sponsi sum Christum de humilitate et virtutibus se monenter audierit, atque dicentem: Tu, quæ debes palmites portare, debes esse fortis et stabilis ad portandum, parata atque vigilans ad recipien- E
dum, ne diabolus decipiat te; ideo sta firmiter, et dilige me toto corde: fuge omnem superbiam et assume omnem humilitatem. Serva os tuum, et omnia membra tua ad honorem meum: obedi, sicut tibi præcepere: discute omni hora conscientiam tuam, quantum excedis. et quomodo consurges ad me statim, si cadas: non cures mundi honores, nec ejus amicos, quia, cum me habueris, omnia dulcescent tibi, et cum tu me perfecte dilexeris, omnia præter me, que mundi sunt, amara fient tibi quasi venenum.

10 Diligebat revera hæc devotissima Mulier In Christum summo;

Dominum suum ac Sponsum præclarissimum Je-
sum Christum ex toto corde suo, et ex tota ani-
ma sua, et ex omnibus viribus suis, et plus omni-
ni mente sua, plus quam omnia, et plus quam
semetipsam; et pra amoris magnitudine divinæ
offensionis impatiens, dum vel dicto vel facto
eundem Sponsum a quoquam vilipendi percipie-
bat, quietari vix poterat; et quia divini amoris
igne succens ardebat desiderio, in ejus se to-
tam obsequio perfecte mancipavit, de se sibi
ipsi * reservando: nolabatque ad horam ab eodem supple nihil
Sponso suo separari, illum in ore per devotam F
orationem, in mente per jugem meditationem,
et in corde per sineoram habens dilectionem. Si
quidem de eo loquebatur dulcius, meditabatur
suavius, et mentis in arcano præcordialiter am-
plexando jucundius fruebatur. Quia enim amoris
Dei incendio inunctanter astabat, amor quam-
cumque merebatur visionem; visio fruitionem:
ipse namque velut flamma sursum tendens men-
tis in excessu sepenumero acta desideratissimis
illum Sponsum vicissim conspiciebat obtutibus;
dum in ejus lumine lumen vidit, a quo nimurum
divinorum pabulo eloquiorum jugiter ac dulciter
pascebatur.

11 Unde in capitulo 77 libri quarti dicit: O Domine Deus meus! O quam dulcia sunt oris tui verba! Videtur vere mihi, quoties verba spiritus tui audio, quasi anima mea illa in se glutiat cum quodam sentimento ineffabilis dulcedinis, sicut suavissimum cibum, qui cauit in cor corporis mei cum magno gaudio et ineffabili consolatione. Mirabile tamen hoc esse vide-
tur: quia dum verba tua audio, tunc utrumque efficior, scilicet satiata et famelica: propter

*ut plausum
populi fuge-
ret, noctu se-
peliri voluit.*

A. BERTHOL.
do.

propter hoc autem satiata, quia tunc nihil aliud mihi libet nisi illa. Proprius hoc famelica, quia semper augetur appetitus meus ad illa. Mellifluis itaque Sponsi Christi, quin imo super mel et favum dulcioribus, refocillata colloquis: utpote quæcum Psalmista dicere poterat; Audiam, quid loquatur in me Dominus Deus, quoniam loquetur pacem in plebem suam, et sic per Sanctos suos etc. Demum sibi constituta, eructavit cor ejus verbum bonum, verbum salutiferum cunctis in posterum ad æternam pacem et salutem profuturum.

*specimine
ostendit.*

12 Predicabat Christi Evangelium omni creaturæ, quod qui crediderit ettenuerit, salvus erit. Plane quod sentit latius, ipsa indicabit evidenter in ea et per eam ignis divini amoris et flamma æterne charitatis accensa apparebit. Ipsam ergo interrogemus; ipsa de se loquitur, nempe cum de confirmanda Regula, ut superius dictum est, mandatum accepisset, inter cetera mandanti respondit: Ex gratia tua voluntatem habeo faciendi voluntatem, tuam, quamdiu vixerò: te testante, tu scis, B quod possibile esset, quod magis gaudium, majorque consolatio ex hoc tibi proveniret, quod ego quad corpus meum omnes infirmities, scandala, dolores, paupertatem, et omnes tribulationes, et adhuc in ipsa anima mea aeterna supplicia sustinerem: istas adversitates potius amplecterer, quam utramque ad *corpus et animam aeternam felicitatem, ad hoc ut consolatio tua major esset. O Domine Deus! qui me creasti et pretioso sanguine redemisti, si in istis tribus fide, spe et charitate defectum aliquem habere me videris; propter magnam misericordiam tuam tu eum supple digneris. Tu es in intimo cordis mei sanguine: quamvis indigna persona sim visitatione et consolatione benedicti Spiritus tui, tutela tamen tua magna potentiæ me totaliter committit; ut, quomodocumque tibi placuerit, mecum facias.

*ferebatur
amore,*

13 Item in XIII capitulo libri septimi multiplicem Dei bonitatem attollens inquit: O aeterna veritas et incomprehensibilis, ut ipse Deus et Domine Iesu Christi; tu omnes cogitationes bonas cordibus infundis, orationesque et lacrymas. Tu occulta tua gloria dona, conferens C pro eis aeternaliter premia gloriosa. Sit ergo tibi honor et servitum et gratiarum actio de omnibus, quæ creasti. O dulcissime Domine Deus meus, tu es mihi charissimus et vere charior, quam corpus et anima mea. In quinto etiam libro LXV capitulo apparenti sibi post tentationem Sponso; O, inquit, Domine Iesu Christe, regnator tibi pro omnibus et specialiter pro tribus, primo, quod vestis animam meam, infundendo scilicet penitentiam et contritionem, qua omne diluitur peccatum, quantumcumque grave. Secundo cibas animam meam infundendo charitatem tuam et memoriam passionis tue, qua anima quasi cibo optimo delectatur. Tertio consolaris omnes invocantes, te in tribulatione; ergo Domine miserere mei, et adjuva fidem meam, quamvis enim digna sim tradi illusionibus diabolis, credo tamen, quod sine permissione tua ipse nihil potest, nec permisso tua est sine consolatione. Sed etiam in sexto libro cap. XVI diabolus, cur eam in sua non recipere protestate, a Dei requisitus Genitricë, respondit: Non, inquiens, hoc possum, quia duplē sanguinem in uno vase commixtum ego non possum separare, et dividere, quia sanguis charitatis Dei est mixtus

sanguini charitatis cordis ejus. Neque enim menti- p^{tus} est ille, qui dixit; Qui adhæret Domino unus spiritus est cum eo r. Amor quippe transfert aman- tem in amatum.

14 Ceterum ut alterius ad alterum, Sponsi ^{fatuus id videtur} seilicet ad Sponsam et e converso, zelus inno- do. seat, id, quod, cap. XXXIV lib. primo scriptum est, referam: colloquenti etenim Domino cum Spon- sa sua, apparenti tunc diabolo dixit Dominus: Tu fuisti creatus ^{ipsa} me, et vidisti omnem justitiam in me, responde mihi, si nova ista Sponsa est legitime mea, et cum approbata justitia: permit- to enim te videre cor ejus, et intelligere, ut scias, quid respondeas mihi. Nunquid ipsa dilig- git aliquid sicut me, aut velet aliquid cambi- recipere pro me? Cui dæmon respondit: Nihil diligit sicut te, et, antequam te careret, omne supplicium magis pateretur, si dares ei virtutem patientiae: ego video quasi quoddam ardens vin- culum descendere de te in eam, quod sic alli- gat cor ejus, ut nihil aliud cogitet vel diligat, sicut te. Et iterum in undecimo capite ejusdem libri ait Christus: Dilige me toto corde, quia ego dilexi te.

15 Conjunx Sponsæ Christi, dum in extremis aegeret, annulum, quem gerebat digito, impres- sit uxori, rogans, ut eo animæ sua devotus ac sollicitus memoriam haberet, quo memoriale penes se retineret; sed cum pauci prætransiissent dies ab eo, quem maritus s extreum clauerat, annulum a se Dei Dilectrix abjecit. Quibusdam viris dicentibus sibi, non magnum judicium dilectionis existere tale tanti conjugis presagium a se charitatis ejecisse, respondit: Quando vi- rum meum humo tradidi, omnem cum eo car- nalem amorem inhumandum decrevi, ut, quamvis illum sicut cor meum dilexerim, nolle, tam- men cum uno denario contra velle Dei vitam ipsius redimere. Sed quando annulum meum in manu mea habui, erat mihi oneri, quando illum inspiciendo priorum dilectionum recordabar. Quo- circa, ut animus meus in solius Dei ascendat amo- rem, volo carere annulo ac viro meo, et me Deo com- mitto.

16 Postquam vero generosa vidua compli- cis sui testamentum persolvit, cum ingenti spi- ritus fervore paravit se, ut Romam/ juxta quod desuper jussa fuerat / laeta pro yoto, festina pre- gaudio pergeret u; patria quoque, filiis a, paren- titibusque reliectis, totam se ibidem in Dei servi- tium manciparet. Interim vero animus ejus ex filiorum compassione parumper fluctuare cepit, quod eos desolatos atque materna consolatione orbatus relinqueret. Verebatur insuper, ne post ipsius recessum ad offendendum Deum audacius fræna laxarent, eo quod juvenes essent, divites, potentes et nobiles. Isti modi itaque altera- tionibus in ejus se animo versantibus, vidit in visione ollam unam igni superpositam, et puerum desuper insufflantem, quatenus olla fer- ret, cui dixit: Cur tantum sufflans ollam cona- ris ignire? Ut amor, inquit, filiorum in te magis ac magis accendatur, et inflammetur. Et ait: Quis es tu? Ego, inquit, negotiator sum: intelligens autem immoderatum adeo in corde suo erga filios vigore amorem, invariabiliter se ad horam correxit, ut nihil jam præter divinum amorem, præponeret; nil sibi de cætero liberet, nisi quod Creatori suo gratum fore cognosceret. O quot fuderit ex tunc quotidie lacrymas, quot fecit eleemosynas, ne quos generaret, omnium offen- derent

Aderent Creatorem! Jam enim naturalis in ea amor erat extinctus, et in spiritualem penitus conversus amorem.

diligere vi-
deretur.
y 17 Testatur denique Prior de Alvastro *y* confessor ipsius, quod tantam ad Deum charitatem possideret, prout ex confessionibus sibi constare fatebatur, quod valde mirabile erat: unde meminit, se vice quadam de suo illam charitatem, internaque devotionis ardore curiosius explorasse; audivit vero, quod ipsa tantum in oratione fervorem atque devotionem experiebatur, quod diebus, ac noctibus a cibo et potu abstinuisse, nisi defectum corporalem incurre proverbiū etiam: Qui facit, quod nullus, mirantur omnes, subire timuerit.

ANNOTATA.

a *Ecclesiastici cap. 10 §. 15.*

b *Nempe Nericia, quæ Suecia provincia est, legiferi uxori, non tamen stricti nominis princeps aut domina. Vide num. 64 et seq. Comment. prævii.*

B c *De regio ejus stemmate, item de ejus natali solo, parentibus, fratribus et sororibus consule § 3 Comment. prævii.*

d *Virginum Clarissarum, in quo sepeliri etiam voluit.*

e seu Eleemosynam.

f *Idem quoque testatur Bonifacius IX in Bulla Canonizationis.*

g *Forte Petro, Vastenensi confessore, qui illi a confessionibus fuit, vel Petro Aleastrensi, aut Alphonso, episcopo Giennensi.*

h *Ut creditur, inquit Bonifacius IX in Bulla num. 216 Comment. præv. laudata: Martinus V, ut pie credendum est; nec aliter Sueciae episcopi in litteris, anno 1417 ad concilium Constantiense datis, loguntur, ut iterum num. mox laudato dictum est.*

i *Oblitum Regulam Urbano V, qui eam approbavit anno 1370; confirmarunt Gregorius XI anno 1377, teste Thoriro Andreæ in Diario Vastenensi, et Urbanus VI anno 1379.*

k *Vide de eo dicta num. 30 et seq. Comment. prævii.*

C l *Edita est apud Hormann ante lib. 8 Revelationum S. Birgitte.*

m *in Ordinis Cisterciensis in Suecia.*

n *De Mathia vide plura numm. 26 et 27 Comment. præv.*

o *Verosimiliter Nicolaus de Ursinius, cuius existat Epistola ad Alphonsum, Giennensem olim episcopum, de quibusdam S. Birgitte prodigiis apud Hormann pag. 813 et seq. Nola Campanie Felicis civitas est in regno Neapolitano.*

p *Aliunde mihi notus non est presbyter ille eremita.*

q *Vide supra lit. k.*

r *Paulus Epist. 1 ad Cor. cap. 6 §. 17.*

f *Ulpho, Gudmari filius, Nericiae legifer defunctus anno 1344, de quo plura reperies 6 prioribus numm. § x in Comment. prævio.*

t *Duodecimo Februario anni mox dicti.*

u *Romam venit anno 1346.*

x *De ejus liberis posterisque pluribus egi §§ 5 et 6 Comment. prævii.*

y *Vide dicta de eo numm. 28 et 29 Comment. præv.*

CAPUT II.

De praecordiali ejus devotione ad Virginem Mariam: de zelo honoris divini et studio salutis animarum.

Quanta vero Dei Genitrici Mariae afficiebatur *Deipara Vir-*
gini quoque devotione, quis digne sufficiat enarrare, cum illam in intimis vels humile sibi servitum exhibebat, totamque se in ejus amorem transformabat? In ea siquidem velut in portu tutissimo totius spei sue anchoram defixerat: nolens ab ea viva vel mortua separari. Illam utique commemorando reviviscebatur spiritus ejus, cor exultabat in gaudio, mens in jubilo, anima tota caelestibus jucundabatur desideriis. Divinis ejus affectus epulsi pascebat; illius denique honorem sibi ipsi preponebat, illamque ipsa medulitus diligebat. Et ne videar sub incognito et quasi opinando fari, que astro, ad ipsam, de qua dissero, me converto: ipsius ignitum vehementer eloquium coram profero; quo e nostro vivificabuntur dicta, et illius precordia in amore Virginis luce clarius videbuntur flammantia.

19 Sane in primo capite libri septimi dicitur, *mirum in modum* quod, cum esset Romæ beata Birgitta, Sponsa Christi, et quadam vice orationi vacaret etc. usque in finem, quam permissionem Virgo benedicta post annos xvi adimplavit: quando scilicet beatæ Birgitte ad Terram Sanctam proficiscenti a, cum Bethlehem venisset, Christi Nativitatem seriose monstravit. Item alibi inquit Sponsa Christi: Benedicta sis tu, Maria Mater Dei, et benedictus sit idem filius tuus Jesus Christus præ omni gaudio, quod mihi dederat ex eo, quod tu mater ejus es; ipse idemque novit, quod Maria Filia Joachim est mihi charior, quam liberi Ulphonis et Birgittæ. Et magis vellem, quod Birgitta, filia Birgeri, numero fuisse nata, quam Maria Filia Joachim non esset progenita; et levius eligarem, quod Birgitta esset in inferno, quam quod Maria Filia Joachim non esset Mater Dei in celo, cui respondit benedicta Virgo: Filia, scias pro certo, quod illa Maria Filia Joachim erit tibi utilior, quam tu Birgitta filia Birgerii es. Et eadem Filia Joachimi, quæ est Mater Dei, vult esse pro Matre liberis Ulphonis et Birgittæ. Patet ultius pī amoris affectus ex eo videlicet, quod in monte Calvariae beata Birgitta personaliter consistens et passionis Christi seriem intuens, ex commissione Matris dignissimæ, doloris acutissimi gladio transfixa, pariter vulnerabatur, cuius utique passionis ordinem scribens in xv cap. libri septimi post multa sic ait: Cumque ego repleta dolore respicerem crudelitatem eorum, vidi tunc ejus Matrem mestissimam in terra jacentem, et quasi trementem, et semimortuam b, quam consolabantur Joannes et alii sorores ejus; que tunc stabant non longe a cruce ad ejus partem dexteram. Dolor ergo novus compassionis illius sanctissimæ Matris in tantum transfixit me, quod cor meum pertransibat quidam gladius acutus importabilis amaritudinis.